

Seurantaryhmän kokous 13.5.2019

Aika	13.5.2019 klo 12-14		
Paikka	Valtioneuvoston linna, Helsinki, Snellmaninkatu 1, nh. 22 Snellmanni		
Jäsenet	Nimi	Läsnä	Poissa
	Jaana Rajakko, sisäministeriö, puheenjohtaja	X	
	Virpi Hienonen, Suomen Kiinteistöliitto ry, varajäsen		X
	Erkki Hokkanen, Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto		X
	Laura Hyvönen, Suomen Isännöintiliitto ry		X
	Jukka Kaakkola, Kilpailu- ja kuluttajavirasto	X	
	Jukka Kero, Suomen Kiinteistöliitto ry	X	
	Katja Keränen, Suomen Omakotiliitto ry	X	
	Markku Kirvesniemi, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, varajäsen		X
	Merilla Kivineva, Suomen Isännöintiliitto ry, varajäsen	X	
	Jari Laine, Länsi-Suomen aluehallintovirasto		X
	Siiri L'Ecuyer, Suomen Palopäällystöliitto	X	
	Tapio Lehtimäki, Nuohousalan Keskusliitto	X	
	Ilpo Leino, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö	X	
	Petri Mero, Finanssiala ry	X	
	Hannu Murtokare, Nuohousalan Keskusliitto	X	
	Jaakko Pukkinen, Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto	X	
	Aku Pänkäläinen, Finanssiala ry, varajäsen		X
	Tomi Timonen, Suomen Palopäällystöliitto, varajäsen		X
	Annina Ceder, sisäministeriö, sihteeri	X	

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.02. Viime hetkellä vaihtuneen kokoushuoneen takia kokouskutsun videoneuvottelutunnukset olivat myös vaihtuneet. Videoneuvotteluyhteyttä ei ollut käytettävissä uudessa kokoustilassa, Jaakko Pukkiseen ja Siiri L'Ecuyeriin saatiin äänilyhteys, mutta Erkki Hokkaseen ei.

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio kohtaan 5 tehdyn muutoksen jälkeen. Lisätään kokousmuistiossa seurantaryhmän jäsenen kohdalle tieto varajäsenyydestä. Kokousmuistio tallennetaan sekä Tiimeriin että hankeikkunaan.

2. Lehdistöseuranta

Nuohosalan Keskusliitto on ollut mukana "Lumi valkeaksi, ilma puhtaaksi" -kampanjassa mustan hiilen päästöjen vähentämiseksi. Kampanjassa nuohouksen vaikutus ilmastonmuutokseen on ollut esillä erityisesti kotitalouksien puun polton kautta.

Huhtikuun alussa nuohouksen medianäkyvyys oli korkeata, kun STT:n julkaisemaa juttua jaettiin ja siteerattiin laajasti. Keskeistä uutisoinnissa oli huoli nuohouksen tulevaisuudesta erityisesti haja-asutusalueilla. Esitetyt huolet olivat samoja kuin säädösmuutoksen valmisteluaikana esiin nousseet.

Ruotsissa tietyillä paikkakunnilla nuohousta markkinoidaan puhelimitse, kun nuohousyrityksestä soitetaan ja tarjotaan ylihinnoiteltua nuohouspalveluja kotimyyntinä. Ruotsin viranomaiset viestivät, etteivät piirinuohoojat soita kotiin nuohousaikoja vaan ilmoittavat varatusta ajasta kirjeellä. Ruotsissa vastuu tulisijojen ja savuhormien nuohouksesta on kiinteistön omistajan sijasta kunnalla.

Suomessakin on esiintynyt nuohouspalvelujen puhelinmyyntiä erityisesti Pohjanmaan alueella. Puhelinmyynnin mukaan alueen piirinuohous on loppunut tai piirinuohooja on lopettanut, vaikkei näin olekaan vielä tapahtunut.

Mediassa nuohouksen uutisointi on keskittynyt voimakkaasti nuohouksen hintaan. Twitter -keskustelun mukaan nuohouspalvelua ei ole koettu liian kalliiksi.

Asuinrakennusten nuohousvälistä on tullut muutamia kyselyitä sisäministeriöön, mutta alkuvuoteen verrattuna tilanne on rauhallinen. Länsi-Uudellamaalla piirinuohouksen loppumisen jälkeen nuohouksen markkinointi postilaatikkoon toimitettavalla lapulla on lisääntynyt eli alueen entiset nuohoojat ovat aktivoituneet markkinoimaan palveluitaan.

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestöön ei ole tullut neuvontakyselyitä nuohoukseen liittyen. Kilpailu- ja kuluttajavirastoon on tullut vain yksittäisiä kyselyitä kuluttajilta. Kyselyt ovat liittyneet nuohousilmoituksiin, joissa viitataan edelleen piirinuohouksen menettelytapoihin, vaikka piirinuohous on alueella jo päättynyt. Nuohousilmoituksista ei ole myöskään käynyt ilmi, että ne ovat luonteeltaan mainoksia. Pelastuslaitoksilla on ollut yllättävän rauhallista nuohoukseen liittyen.

3. Tulisijoihin ja hormoneihin liittyvät tulipalot

Viime kokouksessa sovittiin, että nuohouksen paloturvallisuusvaikutuksia seurataan mm. tulisijoihin ja savuhormeihin liittyvien tulipalojen kautta. Tarkoituksena on seuranta tulipalojen tilastotietoja vähintään samalla tasolla kuin säädösmuutosten valmistelun aikana. Vuoden 2018 tilastotiedot on saatu Johannes Ketolalta Pelastusopistolta.

Vuodesta 2009 lähtien rakennuksiin liittyviä tulipaloja on tilastoitu samoin periaattein, aikaisempien vuosien tilastot eivät ole vertailukelpoisia nykyisten kanssa. Tilastotietojen mukaan rakennuspalojen trendi on laskeva. Rakennuksissa tapahtuneet tulipalot ovat vähentyneet 14 % viimeisen 10 vuoden aikana. Erityisesti isot teollisuuspalot ovat vähentyneet. Tarkempaa analyysia tulipalojen vähenemisen syistä ei ole vielä tehty ja esimerkiksi

Pöytäkirja SM1923231
00.01.05.00
30.09.2019 SMDno-2018-1931

turvallisuusviestinnän, turvallisuuskulttuurin kehittymisen ja ihmisten asenteiden muuttumisen vaikutuksia ei ole arvioitu.

Tulisijoihin ja hormeihin liittyviin tulipaloihin liitetään Prontossa viisi eri syyluokkaa. Kaikki näiden syyluokkien tulipalot eivät kuitenkaan liity tulisijoihin ja hormeihin esim. "riittämätön suojaetäisyys" voi olla syynä myös sähkölampun tai sähkökiukaan sytyttämälle tulipalolle. Nuohouksen kannalta erityisesti kiinnostavia ovat syyluokat "nokipalo" ja "vaurio tulisijassa tai hormissa". Nuohoukseen sisältyvällä puhdistuksella pyritään vaikuttamaan erityisesti nokipalon syntyyn ja tarkastuksella pyritään havaitsemaan paloturvallisuuden vaarantavat viat.

Tilastojen mukaan noin 95 % nokipaloista pysyy hormissa eli tulipalo ei leviä hormin ulkopuolelle. Tilastollisesti noin joka 20. nokipalo rikkoo hormin ja tulipalo leviää muualle rakennukseen. Nokipalon syntymisessä tulisijan käyttäjä on usein heikoin lenkki esim. tulisijan käyttötavoillaan.

Vaurio tulisijassa tai hormissa johtaa todennäköisemmin tulipalon leviämiseen muualle rakennukseen: tilastojen mukaan noin joka viides tulipalo leviää. Paloturvallisuuden kannalta paloturvallisuuden vaarantavat viat on tärkeä havaita ajoissa. Näitä tilastotietoja olisi hyvä verrata esim. nuohoojien tekemiin vikailmoituksiin. Tarkempaa analyysia vauriotyypeistä ei ole tehty.

4. Työsuunnitelmaluonnos

Käytiin läpi kokouskutsun mukana toimitettua työsuunnitelmaluonnosta. Todettiin, että dokumentti elää ja sitä voidaan täydentää tarpeen mukaan. Kokousten ja seurantatyön edistymiseksi olisi hyvä suunnitella tulevien kokouksien aiheet ja teemat.

Pelastuslaitoksien kokemuksia nuohousuudistuksen toimeenpanosta on tarkoitus kartoittaa alkuvuodesta toteutettua pikakyselyä syvällisemmällä kyselyllä ja vaikuttavuusarvioinnilla. Jaakko Pukkinen lupasi olla yhteydessä kumppanuusverkoston turvallisuuspalveluihin kyselyn laatimiseksi ja toteuttamiseksi. Ainakin nuohoojien toimittamat vikailmoitukset ovat relevantti seurantamuoto. Kysely aikataulutettiin alustavasti syys-lokakuulle ja se olisi toistettavissa ensi vuoden keväällä ja syksyllä.

Todettiin, että eri kohderyhmille suunnattujen kyselyiden olisi hyvä olla samansisältöisiä, jotta tiettyjä asioita voitaisiin seurata useampaa kautta. Lisäksi kultakin toimijalta / kohderyhmältä tulisi ottaa kunkin sektorin erityispiirteet huomioon. Omakotiliitto ja Kiinteistöliitto sekä Isännöintiliitto miettivät kyselyiden yhdistämistä, sillä yhdellä lomakkeella saatuja tietoja on helpompi käsitellä. Kyselylomakkeet jaetaan tiedoksi seurantaryhmälle.

Sovittiin tulevien kokouksien aikataulu ja kokouksien teemat seuraavasti:

- 12.9.2019 klo 12.30 -14.30, nuohouspalvelujen saatavuus /NKL
- 30.10.2019 klo 10. 00 -12.00, nuohouspalvelujen laatu ja markkinointi/KKV
- 9.12.2019 klo 12.30 -14.30, kyselytulokset /KL
- tammi-helmikuu 2020, nuohoojien koulutus/ OPH
- toukokuu 2020, pelastuslaitosten tilannekatsaus ja tulipalotilastot /pela
- syyskuu 2020, toimintakertomusluonnos /SM
- joulukuu 2020, kyselytulokset /KL

Tulevien kokouksien tarkempi sisältö on esitetty työsuunnitelmassa.

5. Seurantatiedon kerääminen

Eduskunta edellytti lausumassaan nuohousuudistuksen vaikutusten seuraamista erityisesti paloturvallisuuteen ja nuohouspalvelujen saatavuuteen, hintaan ja laatuun liittyen. Käytiin läpi mahdollisia seurannan mittareita sekä Kiinteistöliiton ja Omakotiliiton valmistelemaa kyselyluonnosta. Luonnoksien pohjalta voidaan lähteä miettimään, mitä kyselylomakkeella halutaan saada selville.

Kiinteistöliiton viimeisimmässä kyselyssä 17 % vastaajista ilmoitti, että kerrostaloissa on nuohottavaa. 190 vastaajista ilmoitti, että heitä saa lähestyä nuohouksen seurantar ryhmän kyselyn osalta. Keskustelun jälkeen todettiin, että kysely tulisi kohdistaa mahdollisimman laajalle joukolle ja kyselyn kysymysten lukumäärä tulisi pitää kohtuullisena esim. 30 kysymystä. Yleensä kyselyyn on tullut runsaasti vastauksia, noin 2 000-3 000. Vastausten läpikäynti vie aikaa ja resurssia.

Jaakko Pukkinen esitti, että seurantatiedon keräämisessä kannattaisi hyödyntää pelastuslaitosten paloturvallisuuden itsearviointilomakkeita ja niiden kautta saatava tietoa. Lähtökohtaisesti pelastuslaitoksen itsearviointilomakkeilla tavoitetaan kaikki asuinrakennukset 10 vuoden syklillä.

Sovittiin, että lähdetään kehittämään nuohousuudistuksen seurantaa näiltä pojilta. Seurantatiedon keräämisen verkkokyselylomakkeen ensimmäinen versiota voivat kaikki kommentoida. Lomaketta jalostetaan eteenpäin kommenttien pohjalta.

6. Nuohouskampanja

Nuohousalan Keskusliitto päivittää vielä kampanjasuunnitelmaa. Tämän jälkeen suunnitelma laitetaan seurantar ryhmälle kommentteille. Tavoitteena on toteuttaa kampanja loppusyksystä. NKL neuvottelee Palosuojelurahaston kanssa vielä kampanjarahoituksen siirtymisestä seuraavalle vuodelle.

7. Muut asiat

Keskusteltiin vielä nuohoojien koulutuksesta. Osana ammatillisen koulutuksen reformia nuohoojan koulutus siirtyi osaksi talotekniikan tutkintoa. Nuohoojan tutkintoon voi suorittaa osia muista talotekniikan osista. Nuohoojan tutkintoon ei sisälly varsinaista opinnäytetyötä, mutta nuohoojamestareiden tutkintoon sisältyy kirjallinen osuus. Todettiin, että voitaisiin pyytää seurantar ryhmän kokoukseen esitystä Opetushallituksesta nuohoojien koulutuksesta ensi vuoden puolella.

8. Kokouksen päättäminen

Seuraava kokous järjestetään kesän jälkeen 12.9.2019 klo 12.30- 14.30 SM:ssä.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.59.

Pöytäkirja

SM1923231

30.09.2019

00.01.05.00

SMDno-2018-1931

Yli-insinööri, puheenjohtaja

Jaana Rajakko

Hallinnollinen avustaja, sihteeri

Annina Ceder

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Sisäministeriö 30.09.2019 klo 12:57. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi
todentaa kirjaamosta.

Jakelu

Seurantaryhmän jäsenet
Tiimeri –työalusta

Tiedoksi

Valtioneuvoston hankeikkuna